

OBSAH

ÚVOD	1		
ODSTAVEC	3		
Zarovnání	3	Nastavení algoritmu	21
Počítačové zarovnání	5	Mezislovní mezera ve verzákové sazbě	23
Členění odstavců.....	5	Široká a úzká písma	23
Odstavcová zarážka	5	Větší stupně písma	23
Odstavcové zarážky v programech	6	Inteligentní počítačový algoritmus	23
Bez odstavcové zarážky	7	Proklad	25
Předsazený text	7	Automatický proklad	27
Grafická zarážka	9	Prostrkání.....	27
Další úpravy odstavců	9	Vyznačování	30
Kombinace	12	Kurzíva	30
Odstavcová zarážka nejsou mezery!	12	Polotučné písmo	30
Parchanty.....	13	Kapitálky a verzálky	31
Odstraňování parchantů	13	Další kresebné varianty písma	31
Dělení slov	15	Podtrhávání	31
Ruční dělení	16	Barevné odlišení	32
Zakázané dělení	17	Prostrkání sazby	32
Mezislovní mezery	18	Odlišné písmo	33
Sazba na praporek a dělení slov	19	Vyznačování a interpunkce	34
Zarovnaná sazba	19	Ukázky prací.....	35
Počítačový algoritmus	20		
PÍSMO	41		
Struktura počítačového písma.....	43	Chybějící kurzíva, kapitálky	47
Pojmenování písem	43	Klasifikace písem	48
Počet bodů v písmu	44	Obrázková „písma“	48
Kerningové páry	44	Tvorba písma	48
Hinting	45	Písmové formáty	49
Počet znaků	45	Distribuce a autorská práva	50
Problémy s písmy	47		

HLADKÁ SAZBA 51

Spojovník – »-«	51	Procento a promile – % a ‰	67
Pomlčka – »-«.....	52	Tilda – ~	67
Přestávka v řeči	53	Palec a stopa – " a '	68
Náhrada závorek (přestávka v řeči)	53	Plus a rovná se – + a =	68
Přímá řeč	53	Zápisy v počítačové literatuře	68
Opakovací znaménko	54	Znak větší než >	68
Výčet	54	Klávesové zkratky	68
Celé peněžní jednotky	54	Internetové adresy.....	69
Náhrada pomlčky nebo spojky	55	Elektronická pošta	71
Další případy použití	56	Mezera	71
Počítače	56	Verzátky	72
Interpunkční znaménka.....	56	Prostrkaná sazba	72
Tečka – .	56	Úprava mezer v normální sazbě	73
Výjimky a další použití	57	Malý seznam mezer	75
Otazník – ? a vykřičník – !	57	Mezery InDesign	75
Čárka – ,	58	Mezery QuarkXPress	76
Středník – ;	58	Číslo.....	76
Dvojtečka – :	59	Rozměry	77
Výpustka – ...	59	Oddělování řádů	78
Závorky	60	Římské číslice	78
Uvozovky	61	Číslice a písmena	79
Odsuvník (apostrof) – ’	63	Peněžní jednotky	80
Další znaky.....	63	Řazení číslic pod sebe	80
Stupeň – °	63	Datum a čas	81
Paragraf – §	64	Telefonní čísla	82
Ampersand – &	64	PSC	84
Hvězdička – *	65	Zlomky	84
Křížek – †	65	Pozor na záměnu	85
Znak číslo – #	66	Závěr	85
Lomítko – /	66		

TECHNICKÁ SAZBA 87

Matematická sazba.....	87	Indexy a exponenty	90
Základní pravidla	88	Sazba bez podpory	91
Znaménka	88	Mezery a pořadí	94
Zlomky	89	Zjednodušená sazba	94

Pořadová sazba.....	96	Jednoduché tabulky	101
Odrážky	98	Linky	102
Obsah	99	Podtisk	103
Tabulková sazba.....	101	Hlavička a umístění	105

TYPOGRAFIE NA INTERNETU 107

Pravidla sazby	109	Další možnosti typografie na webu	111
Kódování	110	Doporučené servery	111

SAZBA CIZÍCH JAZYKŮ 113

Uvozovky	113	Základní pravidla pro sazbu němčiny	121
Interpunkce	114	Speciální znaky	121
Dělení slov	114	Verzátky	122
Akcenty a speciální znaky	114	Spojovník	122
Číselné údaje.....	119	Dělení slov	122
Měnové jednotky	119	Interpunkce	122
Další zvyklosti	120	Uvozovky	122
Základní pravidla pro sazbu angličtiny.....	120	Slitky	122
Pravopis	120	Zkratky	122
Verzátky	120	Fraktura	122
Apostrof	120	Přehledné tabulky.....	123
Interpunkce	120	Způsob psaní uvozovek v některých	
Uvozovky	120	evropských jazycích	123
Dělení slov	121	Způsob psaní čísel v některých	
Číslovky	121	evropských jazycích	123
Zkratky	121	Doporučená literatura	124

ČEŠTINA (Libuše Mohelská) 125

Tvarosloví	125	Značky	127
Podtypy při skloňování	125	Iniciálové zkratky	128
Životnost	125	Zkratková slova	128
Přídavná jména s koncovkami -icí a -ící	126	Interpunkce	128
Odvozování příponami (dosový)	126	Tečka	128
Přídavná jména z číslovek	126	Čárka	128
Číslovky.....	126	Uvozovky	129
Zkratky.....	127	Závorky	129
Druhy zkratk	127	Velká písmena	130

Styl	130	Zakázané dělení	132
Slovosled	130	Dělení v sazbě	133
Přejatá slova	131	Odrážkové seznamy	134
Formátování	131	Zdroje	135
Dělení slov	131		

ÚPRAVA TEXTU 137

Krátce o výpočtech	137	Hierarchie stylů	151
Psaní	137	Jednoznakové předložky a spojky	152
Chyby a odstraňování	140	Textový editor	152
T602	142	InDesign	152
Styly odstavců	143	Nové „pevné mezery“ pro InDesign	153
Word	143	QuarkXPress	155
Styly v sázecím programu	144	Znakové styly	155
InDesign	145	Logické hledisko	156
QuarkXPress	148	Předpis sazby	158

KOREKTURA 159

Klasická korektura	159	Opravy prováděné přímo v Acrobatu	162
Korekturní znaménka	160	Korektura v Acrobatu	162
Možnosti korektur v Adobe Acrobatu	161		

KNIHA 165

Zrcadlo sazby	166	Poznámky	181
Rozkres postavení sazby	166	Obrázky	182
Vzorové stránky	167	Zalamování v úhlu 90°	183
Stránkový rejstřík	168	Popisky k obrázkům	183
Řádkový rejstřík	169	Legendy	183
Záhlaví a zápatí	172	Obtékání	183
Vzorové stránky	172	Písmo	184
Paginace	173	Popis vnitřních částí knihy	184
Oddíly	175	Vydavatelská značka	185
Další prvky knižní sazby	176	Vakát	185
Stránková zarážka	176	Patitul	186
Východová stránka	176	Protitul (frontispis)	186
Nadpisy, titulky a podtitulky	176	Hlavní titul	186
Marginálie	178	Vydavatelský záznam	187
Iniciály	179	Věnování • Motto	187

Předmluva	187	Korektury	195
Úvod	187	Maketa	195
Mezitul	188	Řešení východových řádků – parchantů ...	196
Rejstřík	188	Algoritmus	199
Seznam literatury, vyobrazení nebo zkratk	189	Určité zvláštnosti novin a časopisů	200
Glosář	190	Písmo	201
Doslov • Epilog	190	Pokračování na straně...	202
Resumé	190	Sazba v úzkých sloupcích	203
Obsah	190	„Perex“	204
Tiráž	192	Citace	204
Další části knihy	192	Parchanty v časopisecké a novinové sazbě	205
Errata	193	Titulky	207
Obrazové přílohy	193	Sazba poezie a divadelních her	208
Obálka • Desky	193	Básně	208
Přebal	194	Úprava básně	211
Předsádka • Vnitřní strana obálky	194	Sazba divadelních her	211

AKCIDENČNÍ SAZBA 217

Optický střed stránky	218	Ozdobné iniciály	233
Sazební obrazec	218	Ornamenty a symboly	234
Vyrovňávání sazby	219	Barevná písma	234
Ukázky	220	Stínování písem	235
Historický přístup	222	Optické zarovnávání okrajů	236
Počítače	224	Obrysové písmo	237
Ručně	225	Trocha historie	237
Minuskové číslice	226	Módní písma	237
Kapitálky	226	Jednotný vizuální styl	241
Slitky	228	Firemní značka	244
Vkládání slitek u běžných písem	229	Vyhodnocení testů	244
QuarkXPress	230	Serifová písma	244
InDesign	230	Bezserifová písma	245
Další slitky v InDesignu	230	Módní písma podle období	246
Alternativní znaky	232		

DODATKY 249

Pojmenování písem	249	Vyjadřování velikosti písma	264
Klasifikace písem	251	Relativní jednotky	264
Klasifikace ATypI	251	InDesign	265
Československá klasifikace	252	QuarkXPress	267
Klasifikace FontFont	256	Seznam zkratk	270
Kódové stránky	257	Dodatek k pravidlům	273
Zápis znaků – Macintosh	258	Vzorník	275
Zápis znaků – Windows	259	Co má vzorník obsahovat?	275
Speciální znaky ve Windows	259	Pomocné programy	276
Práce se skripty – Windows	260	Ukázky	276
Typometrický systém	261	Obsah CD	279
Absolutní jednotky	261	Windows	279
Didot	261	Macintosh	280
Pica	262	Literatura	282
Upravený systém pica (Adobe)	262	Knihy	282
Velikost písma	262	Časopisy	287
Kuželka	263	Normy	287

REJSTŘÍK 289

Další prvky knižní sazby	176	Paralely	
Seřazená zarážka	176	Prototyp (frontispis)	
Východová stránka	176	První titul	
Nadpisy, titulky a podtitulky	176	Vydavatelský záznam	
Marginalie	178	Věnování • Motto	
Inciály	179		